

TÁBORI KORNÉL

LÉLEKBÚVÁRLAT

MODERN CSODÁI

A Magyar Detektív, 1933. május 1.

„Egy ukrán orvos találmánya: a diagnoszkóp forradalmasítja a kriminalisztikai kutatómunkát.

A jellemvizsgáló-gép

Francia és angol lapok feltűnést-keltő és érdekes találmányról adnak hírt: dr. Biszky Zachár ukrán tudós, a párizsi Institut Psycholoquie tanársegédje olyan módszert talált fel, amellyel a lelki tulajdonságokat szinte pontosan meg lehet mérni. A tudomány már régen kutat ilyen módszerek után, a pszichiátria és pszichológia terén alkalmaznak is bizonyos eljárásokat, azonban dr. Biszky módszerében az a szenzációs meglepetés, hogy ő a lelki tulajdonságok mérésére gépet konstruált s ez a gép, amelyet diagnoszkópnak keresztelt el, az eddigi tapasztalatok szerint pompásan bevált.

Dr. Biszky húsz esztendei munka és kísérletezés után állott elő találmányával, amelyre tapasztalati úton jött rá. Sok ezer élő ember koponyáját vizsgálva ugyanis, megállapította, hogy minden fejen más és más ponton vannak bizonyos ingerlékenységi felületek, amelyek egy speciális elektromos gépbe kapcsolva, különbözőképpen reagálnak. Biszky egyetlen emberi fejen 106 ilyen pontosan elhatárolható ingerlékenységi felületet állapított meg. További kutatásai során rájött a tudós, hogy aszerint, ahogy valakinek jellembeli és szellemi tulajdonságai, illetve képességei milyenek, az elektromos áram más és más ilyen ingerlékenységi felületen vált ki ingereket, amelyeket orvosi kopogtatás, vagy pedig fejhallgató útján lehet megállapítani, más külső tünetek hiányában. Dr. Biszky ezer és ezer ember fejének vizsgálata alapján valósággal megállapította, megrajzolta a jellemek „reflex-térképét”; egy gipszmodellen lerajzolta és megszámozta a „reflexcentrumokat”. A tudós így aztán megállapíthatta, hogy például az első számú ingerlékenységi hely, amely a fej mindkét oldalán megvan, az előadóképességre jellemző s ez a felület szónokoknál, színészeknél, rendkívüli előadóképességű egyéneknél erősen reagál az áramra.

[...] Ha a kék elektródot az orvos a baloldali reflexfelület felé viszi, a páciens *egyre gyorsabban és gyorsabban beszél, végül rettentően hadar*. Ha most az orvos lassan a

jobboldal felé viszi az érintkező elektródot, a páciens egyre lassabban beszél, ami a meghatározott felület és a beszélőképesség szoros összefüggését bizonyítja. Ha az orvos – hogy más példával is illusztráljuk a találmány nagyszerűségét – a kék elektródot pl. a *harmincas* számú ingerlékenységi felületre szorítja, a páciens ellenállhatatlan kényszerből kifolyólag *énekelni kezd*, de ha a vörös dróttal (elektróddal) érintjük ugyanazt a helyet, az énekléssel azonnal felhagy. Egy másik pont érintésénél a vizsgálat alatt álló médium arca egyre szomorúbb lesz, s ha az áram, illetve az érintés megszakad, csak akkor élénkül fel.

Dr. Biszky az ingerlékenységi felületek ezer és ezer különböző reakcióját és sajátosságát állapította meg s tapasztalati úton odáig fejlesztette találmányát, hogy *ma már szinte halálos pontossággal meg tudja mondani, hogy az előtte levő páciensnek milyen lelki és szellemi tulajdonságai vannak*.

A találmánynak óriási jelentősége van a pszichiátria és pszichológia terén, azonban szinte *beláthatatlan perspektívát nyújt a kriminalisztikának, a rendőri nyomozás lehetőségeinek*. Németországban, ahol a tudományos körök már ellenőrizték a találmányt, több kriminalisztikai intézmény beszerezte a gépet. Berlinben egy iskolai lopást úgy fedeztek fel, hogy a géppel az összes diákokat megvizsgálták s az egyik a Biszky által megjelölt s a kleptomániára jellemző ingerlékenységi felületen erős reakciót tapasztaltak. A diák a vizsgálat eredménye után bevallotta, hogy ő volt a tolvaj.

A Biszky-féle gép, a diagnoszkóp, ma a tudomány egyik legszenzációsabb felfedezése, azonban nemcsak az orvosokat, hanem a kriminalistákat is erősen foglalkoztatja a dolog, mert hiszen ez a gép lényegesen befolyásolhatja és eredményesebbé teheti a társadalom védekezését a terheltekkel, a hivatásos bűntevőkkel szemben.

Lélekkutatás a kriminalisztikában

Gúnyos cikk jelent meg nemrégiben Londonban arról, hogy dr. *Millikan* Róbert Andrews amerikai blöffel állt elő, mert azt meséli, hogy kozmikus sugarakat talált föl. Pedig dr. Millikan nem valami outsider-alak, hanem a

csikágói egyetem tanára, aki hét-nyolc évvel ezelőtt megnyerte a fizikai Nobel-díjat.

Az ironikus cikkre az adott alkalmat, hogy a spiritiszták tudományos kísérleteik nézőpontjából sokat várnak Millikan fölfedezésének logikai továbbfejlesztésétől, mert némely pontokon találkozik az ő éteri elméletükkel. Az új sugarak messze világűrből jövet, úgyszólván bombázzák a földtekét szüntelenül. Jelenlétük újfajta elektroszkópok segítségével állapítható meg.

Újabb fajta elektroszkópok vagy más műszerek, esetleg kombinatív eljárások által végre talán meg tudják szabni a gondolat távoli útját, módjait is. De mekkora finomságú műszervetekszik az agykéregből induló X-sugárral, amely nemcsak a gyertyaszál melegét, hanem a lélek mérhetetlen mélységeit is pontosan mutatja és meghatározza? Pedig a lélekkutatási műszereknek beláthatatlan fontossága lenne a gyakorlati kriminalisztikában is.

A szem energiamérője

Angol nyelvű lap (*Journal of the society for psychical research*) közli annak a találmánynak hírét, mely állítólag pontosan le tudja mérni a tekintet erejét. Ezer meg ezer éve, hogy erről a rejtelmes erőről tudnak. Már a klasszikus hellén-korban elég sokat írtak róla, hogy bizonyos emberek »ördögseme« mily rontó varázssra képes.

Most aztán egy modern varázslónak sikerült volna igazolni, hogy az emberi szemnél csakugyan oly láthatatlan energia sugárzik, amelyet lemérhetünk, akár minden egyéb energiát. A föltaláló Sir Jagadis Chandra Bos hindu fizikus és biológus. Az angol sajtó szerint olyan készüléket állított össze, amely fölfogja a tekintetben lakozó energiát és regisztrálja is. Hasonlít az elektroszkópra, mellyel a legfinomabb áramlatok is mérhetők. Elég, ha az illető koncentrált akaraterővel egy pillantást vet a műszerre és ott egy tű mozgása már lerögzíti a tekintet sugárerejét.

Ez a vázlatos beszámoló ma hihetetlenül hangzik. De az angol újság hozzáteszi azt, hogy a mérőszerszemet csöppet sem; nagyobb csoda, mint a gondolathullámok jelzőapparátusa. Már pedig ilyen eszközt csakugyan elő tudott állítani az olasz *Cazzamali* tanár.” ♦